

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 11 mei 2021

Onderwerp: Geactualiseerde datastrategie 2021 – 2023

Kenmerk: 1614189 / 1614201

Bijlagen:

Geactualiseerde datastrategie 2021 – 2023

1. Inleiding

In november 2018 stelden Provinciale Staten de Datastrategie van Noord-Holland vast. Er zijn twee redenen om deze nu te actualiseren. Allereerst bevatte de strategie uit 2018 nog geen concrete doelstellingen en actiepunten. De Staten drukten met deze strategie vooral hun wens uit om datagedreven te werken. Voor een scherpe focus en resultaatgerichtheid zijn die doelstellingen en actiepunten nu wel gewenst. Daarin voorziet deze Geactualiseerde datastrategie 2021 - 2023. De tweede reden voor een actualisering betreft de snelheid van de ontwikkelingen op het terrein van data. Toepassingen zoals kunstmatige intelligentie en 'digital twins' hebben inmiddels een grote vlucht genomen. Zij kunnen ook bijdragen aan de door de Staten gewenste resultaten op de provinciale opgaven. Deze Geactualiseerde datastrategie speelt dan ook op deze mogelijkheden in. Daarbij hebben wij niet alleen oog voor de kansen. Data en datatechnologie hebben ook een keerzijde. Denk daarbij aan risico's zoals de schending van privacy. Of aan ondoorzichtige besluitvorming als gevolg van het gebruik van algoritmen. In deze Geactualiseerde datastrategie proberen wij een balans te vinden tussen kansen en risico's. Die balans is nodig om bij onze opgaven het vertrouwen van onze inwoners en bedrijven te behouden. In onze visie is data, hoe technisch en complex soms ook, vooral mensenwerk.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

De Geactualiseerde datastrategie 2021 - 2023 formuleert vier doelstellingen. Bij elk van deze doelstellingen zijn ook concrete actiepunten opgenomen.

Doelstelling 1

In 2023 zijn wij beter dan nu in staat om met data de maatschappelijke resultaten van onze opgaven te beschrijven, verklaren, voorspellen of optimaliseren.

Doelstelling 2

In 2023 zijn de digitaliseringsbelangen van onze provincie adequaat behartigd op het niveau van de Europese Unie, de Rijksoverheid, de Tweede Kamer en de regio Amsterdam.

Doelstelling 3

In 2023 is meer data van de provincie open en toegankelijk beschikbaar en weten de inwoners van Noord-Holland waar ze deze data kunnen vinden.

Doelstelling 4

In 2023 ervaren inwoners, bedrijven en onze partners dat wij inzet van data en datatechnologie afwegen tegen de TaDa-waarden: inclusief, zeggenschap, menselijke maat, legitiem en gecontroleerd, open en transparant, van iedereen – voor iedereen.

In 2022 brengen wij weer een voortgangsrapportage uit. Daarin rapporteren wij over de uitvoering van onze doelen en acties. In 2023 zullen wij een evaluatie uitvoeren. De evaluatiecriteria hebben betrekking op de voortgang van zowel doelen als acties. Gegeven de dynamiek van de data-ontwikkelingen hebben zij een overwegend kwalitatief karakter.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Financiering

Financiering is nodig voor de twee typen acties van deze strategie. Allereerst de datagedreven acties die direct met een provinciale opgave te maken hebben. Deze worden uitgevoerd binnen de betreffende programmabudgetten. Daarnaast de acties die tot doel hebben om de opgaven te ondersteunen. Deze worden gefinancierd vanuit de programma's 1 en 7, te weten Openbaar Bestuur resp. Financiën en Bedrijfsvoering. De in deze strategie genoemde actiepunten voor het jaar 2021 worden gefinancierd uit de lopende begroting. De acties voor 2021 zijn dan ook alle uitvoerbaar. Voor zover wij extra middelen nodig hebben zullen wij deze opnemen in de voorstellen voor de begroting 2022 en / of de Kaderbrief 2023.

Communicatie

Over deze Geactualiseerde datastrategie organiseren wij in het najaar van 2021 een symposium. Dat heeft tot doel om het gesprek over data en datatechnologie aan te gaan. Met volksvertegenwoordigers, bestuurders en ambtenaren maar ook met inwoners en vertegenwoordigers van bedrijven en kennisinstellingen. Dat gesprek organiseren wij om nieuwe samenwerkingsverbanden te stimuleren. Verder willen wij als provincie dan ook inspiratie bieden. Juist innovatieve voorbeelden kunnen partijen ertoe aanzetten om met data aan de slag te gaan en de samenwerking te zoeken.

Burgerparticipatie

Deze Geactualiseerde datastrategie biedt kaders ter versterking van een datagedreven uitvoering van de provinciale opgaven. Bij deze opgaven ontmoeten wij steeds vaker onze inwoners. In de Geactualiseerde datastrategie is daarover het volgende opgenomen.

"Als provincie ontmoeten wij steeds vaker onze inwoners. Dat heeft te maken met het toenemende belang van onze opgaven en deelopgaven. Zoals energietransitie en de vermindering van stikstofuitstoot. Deze kunnen onze inwoners direct 'raken'. Hun belangen zijn soms groot. Data helpt als ondersteuning van de dialoog. Als hulpmiddel voor het verkrijgen van vertrouwen tussen overheid en inwoner. Data kan ook bijdragen aan de participatie van inwoners. Zoals dat gebeurt in het project Hollandse Luchten. Daar verzamelen burgers zelf data over de luchtkwaliteit. Maar data kan ook blokkeren. Dat is het geval als één van de partijen data presenteert als een onwrikbare waarheid. Als er geen gesprek meer mogelijk is over de achtergronden en vooronderstellingen van de data. In ons streven naar verbondenheid met de inwoners van Noord-Holland staat de dialoog voorop. Een dialoog is nodig om tot een bredere belangenafweging te komen. Data mag nooit een dictaat vormen."

4. Proces en procedure

Bij de totstandkoming van deze datastrategie hebben wij de Staten op twee manieren betrokken. Door een technische briefing aan de commissie EFB op 31 augustus 2020 en door een bespreking met deze commissie op 30 november. Deze bespreking vond plaats aan de hand van een voortgangsrapportage.

Zoals bij elk dossier hechten wij aan een goede samenwerking met de Staten. Wij realiseren ons dat die samenwerking bij deze datastrategie extra nauw luistert. ICT, data, digitalisering en technologie zijn complexe onderwerpen. Dat geldt voor ons allemaal. Maar voor volksvertegenwoordigers wellicht in versterkte mate. Immers, het lidmaatschap van de Staten is vaak een nevenfunctie. Het bijhouden van de relevante ontwikkelingen op dit terrein is dan ook een zware opgave. Binnen de kaders van de ambtelijke bijstand bieden wij de Staten dan ook graag gepaste ondersteuning aan. Dat kan in de vorm van bijvoorbeeld halfjaarlijkse informatiebijeenkomsten, webinars of excursies. Voorstellen van de griffie op dit punt zullen wij dan ook welwillend bekijken. Ook het inhoudelijk debat met de Staten zien wij met veel belangstelling tegemoet.

Na de vaststelling van deze Geactualiseerde datastrategie door de Staten gaan wij over tot de uitvoering van de actiepunten. Over de voortgang daarvan zullen wij in 2022 rapporteren. In 2023 leggen wij een Geactualiseerde Datastrategie 2023 - 2025 aan de Staten ter vaststelling voor.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 38–2021

Provinciale Staten van Noord–Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 11 mei 2021;

gelet op het coalitieakkoord "Duurzaam doorpakken" waarin een actualisatie van de datastrategie van 2018 als voornemen is opgenomen,

besluiten:

de 'Geactualiseerde datastrategie 2021– 2023' vast te stellen

Haarlem, 28 juni 2021

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier